

Op weg naar volwaardig burgerschap

Corrie Tijsseling

Siméa congres, 11 april 2019

GGMD
voor Doven
en Slechthorenden

Introductie

- Historisch en theoretisch pedagoog, www.corrietijsseling.nl.
- GGMD: onderzoekscoördinator.
- Kentalis, programmaliijn DSH: senior onderzoeker.
- Dovenschap: belangenbehartiger.
- Ervaringsdeskundige professional.

Burgerschapsvorming

- www.onderwijsburgerschap.nl
- <http://burgerschapindeschool.nl>
- Wetsvoorstel burgerschapsvorming:
<https://www.vosabb.nl/ministerraad-akkoord-met-wetsvoorstel-burgerschapsonderwijs/>

VN verdrag inzake de rechten van mensen met beperkingen

- In Nederland in werking getreden op 14 juli 2016.
- Doel: bevorderen, beschermen en waarborgen van de mensenrechten van mensen met een beperking.
- Centrale begrippen:
  - *inclusie*
  - *persoonlijke autonomie*
  - *volledige participatie.*
- Diversiteit: etniciteit, gender, maar ook: functionele diversiteit.
- Geen afwijking van de norm, maar variatie op de norm.

Socialisatie

- De vele manieren waarop we deel worden van sociale, culturele en politieke orden.
- Overdracht van waarden (waar we voor staan) en normen (leefregels die afgeleid worden van de waarden).
- Toeleiden tot het functioneren als burger in een samenleving.

Individuatie

- Het worden van een autonoom persoon die onafhankelijke keuzen maakt.
- Niet: persoonsvorming, niet: persoonlijkheidsvorming, maar: worden van een persoon.
- Subjectificatie: subject die zichzelf bepaalt, autonoom is, onafhankelijke keuzen maakt.
- Objectificatie: object, wordt door externe krachten en machten bepaald.
- We zijn al een heel eind. Maar we zijn er nog niet.

Vorrang krijgen bij het invoegen

Vorrang verlenen

Leren om samen te leven

